

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ของนักเรียน

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

COMPARISON OF READING COMPREHENSION ACHIEVEMENT USING THE SQ4R
LEARNING MANAGEMENT METHOD WITH THE 4MAT LEARNING MANAGEMENT
METHOD OF STUDENTS AT ROI ET RAJABHAT UNIVERSITY
DEMONSTRATION SCHOOL

หนึ่งฤทัย ม่วงเย็น, นันทวัน อรมาศ, อาทิตยา อรอินทร์, ณัฐธิดา ไชยธรรม และธิตติยาพร ศรีกาล
Neungreuthai Muangyen, Nanthawan Oramat, Arthittaya Onain, Natthida Chaiyatham and Thitiyaporn Srikal

คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Faculty of Education and Human Development Roi Et Rajabhat University

Corresponding Author E-mail: Neungreuthaim@gmail.com

บทความวิจัย (Research Article)

Received 5/04/2024, Revised 14/08/2024, Accepted 16/08/2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ระหว่างการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กับการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ร่วมกับแบบฝึกทักษะ และเปรียบเทียบค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบทั้ง 2 แบบ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 24 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบฝึกทักษะและแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัยพบว่าการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.53/80.00 ส่วนการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT มีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.83/84.17 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 ทั้ง 2 วิธี 2) การเปรียบเทียบค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ .73 ผู้เรียนมีพัฒนาการในการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะเพิ่มสูงขึ้นคิดเป็นร้อยละ 73 ซึ่งมีค่าสถิติสูงกว่าการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ซึ่งมีผลดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ .60 ซึ่งผู้เรียนมีพัฒนาการในการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะเพิ่มสูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 60

คำสำคัญ: การอ่านจับใจความ, วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R, วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT

Abstract

The purpose of this research was to compare reading comprehension achievement. Between using the SQ4R learning management method and using the 4MAT learning management method together with skill training and compare the effectiveness index of reading comprehension exercises using both types of learning management methods. The sample group was 24 students in grades 1 - 6 of Roi Et Rajabhat University Demonstration School, semester 2, academic year 2023. Using the Purposive Sampling method, the research tools were skill training exercises and tests to measure reading comprehension abilities. Statistics used in data analysis include percentage, mean ($\bar{X}$), and standard deviation (S.D.). The results of the research found that 1) Comparison of reading comprehension achievement. Using the SQ4R learning management method has an efficiency of 88.53/80.00, while using the 4MAT learning management method has an efficiency of 78.83/84.17, which is higher than the set criteria of 75/75 for both methods. 2) Comparing the effectiveness index of reading comprehension exercises using the 4MAT learning management method, the effectiveness index was equal to .73. Learners made progress in learning using the skill training exercises. Up to 73 percent which has a higher statistical value than using the SQ4R learning management method, which has an effectiveness index of .60 The students have improved in learning by using skill training. Accounting for 60 percent.

Keywords: : Reading comprehension, SQ4R learning method, 4MAT learning method

บทนำ

ความสามารถในการอ่านจับใจความของเด็กไทยเป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ครูผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการใช้ภาษาของนักเรียน ดังนั้นครูจึงต้องเป็นผู้จัดกิจกรรมการฝึกทักษะการพูด ฟัง อ่าน เขียนให้นักเรียน สร้างโอกาสในการฝึกทักษะ ช้า ๆ บ่อย ๆ จนเกิดความเคยชิน จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทางภาษาให้นักเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ เมื่อฝึกจนเกิดทักษะแล้วจำเป็นต้องฝึกปฏิบัติและอ่านเพิ่มเติมอยู่เสมอ จัดสถานการณ์และแบบฝึกที่แตกต่างกันจะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียนได้ โดยในการฝึกครูต้องมีอุปกรณ์ที่จะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน (บัสกร คงเปี่ยม, 2561) การใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้กับการอ่านจับใจความที่น่าสนใจ วิธีที่ 1 คือ วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นเทคนิคการสอนอ่านที่เน้นให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านที่มีประสิทธิภาพ เป็นอีกวิธีที่ช่วยแก้ไขปัญหการอ่านจับใจความอย่างต่อเนื่องเป็น การสอนอ่านโดยใช้คำถามพัฒนาแนวคิด เนื่องจากมีขั้นตอนการสอนที่ชัดเจน มีวิธีการกำกับการอ่านของนักเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์จากขั้นตอนต่าง ๆ พิบูลย์ ตันยบุตร (2558: 30) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ตามระบบวิธีการสอนแบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ผู้เรียนสำรวจ (Survey-S) 2. ผู้เรียนตั้งคำถาม (Question-Q) 3. ผู้เรียนอ่านบทอ่านอย่างละเอียด (Read) และค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ 4. ผู้เรียนจดบันทึก (Record-R) 5. ให้ผู้เรียนสรุปใจความสำคัญ (Recite-R) โดยใช้ภาษาของตนเอง 6. ให้ผู้เรียนวิเคราะห์

(Reflect-R) วิเคราะห์ วิจาณ์บทอ่านหากข้อมูลที่สำคัญหาให้ผู้เรียนกลับไปอ่านซ้ำ ดังนั้น การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R จึงเป็นระบบที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดของเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพในแต่ละขั้นตอน ช่วยพัฒนาทักษะของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

วิธีที่ 2 คือ การจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนสร้างความรู้และผลงานด้วยตนเองนักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (ทิตนา แคมมณี, 2557) และสุนทร สันธพานนท์ (2560) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT เป็นการจัดการเรียนรู้ที่การพัฒนาของสมองทั้งสองซีก โดยเน้นให้นักเรียนได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นทักษะความคิด การลงมือปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคลและกิจกรรมกลุ่ม รู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม การรับฟังและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น จนสามารถปรับใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้

จากการศึกษาปัญหาการอ่านของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า นักเรียนบางส่วนไม่สามารถอ่านจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ส่งผลไปถึงการเข้าใจเนื้อหา ไม่สามารถลำดับเหตุการณ์ ไม่เข้าใจเจตนาผู้เขียน และการตีความเนื้อหาคลาดเคลื่อน ซึ่งการแก้ปัญหาประเด็นดังกล่าวต้องอาศัยการฝึกอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการทำแบบฝึกหัดการอ่าน โดยเริ่มจากการอ่านสิ่งง่ายๆ เช่น การอ่านนิทาน หรือเรื่องสั้นสนุก ๆ แล้วถามแก่นเรื่องหรือข้อคิดที่ได้ ดังนั้น สิ่งที่จะส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถเพิ่มขึ้น จึงต้องมีสื่อหรือนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน เช่น ชุดการเรียนรู้ ชุดฝึกทักษะ ชุดการสอน แบบฝึกทักษะ บทเรียนสำเร็จรูป เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจกระจ่าง ชัดเจนในเรื่องที่เรียน ทำให้นักเรียนได้มีการพัฒนาการเรียนรู้ในทักษะด้านต่าง ๆ ได้เร็วยิ่งขึ้น

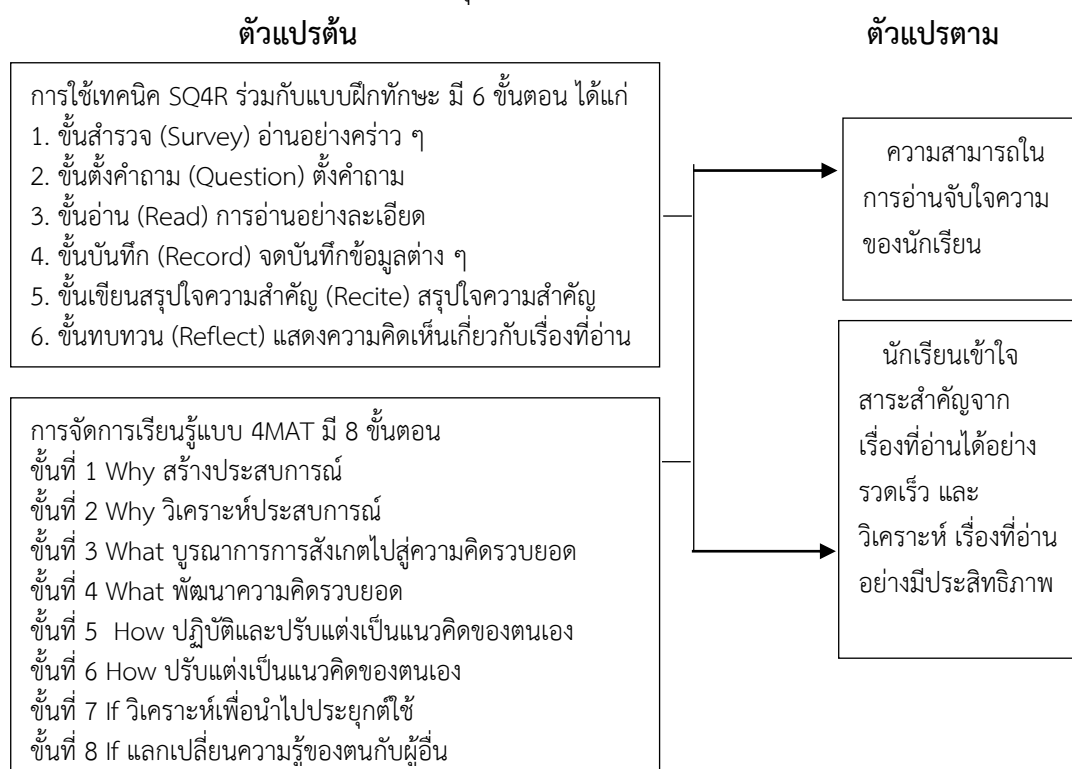
จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเกิดคำถามว่าวิธีการจัดการเรียนรู้แนวทางใดจะเกิดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนได้ดีที่สุด ผู้วิจัยจึงสนใจที่ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายร่วมกับการพัฒนาแบบฝึกทักษะที่สอดคล้องกับกิจกรรมและความสามารถของนักเรียน โดยมุ่งหวังให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการอ่านจับใจความเต็มเต็มศักยภาพ เพราะทักษะนี้เป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาตนเองทั้งด้านสติปัญญาการเรียนรู้เนื้อหาในรายวิชาอื่นๆ รวมถึงการศึกษาในระดับชั้นที่สูงขึ้น เพื่อสร้างเยาวชนที่มีคุณภาพให้แก่ประเทศชาติปลูกฝัง การรับสารอย่างมีวิจารณญาณ รอบรู้ รอบคอบ รู้เท่าทันการสื่อสารที่ถ่ายทอดอย่างรวดเร็วในสถานการณ์ปัจจุบัน

วัตถุประสงค์

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความระหว่างการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กับการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ร่วมกับแบบฝึกทักษะ
2. เปรียบเทียบค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความที่ใช้การใช้เทคนิค SQ4R กับการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

กรอบแนวคิด

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแสดงกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นวิธีสอนที่อาศัยหลักของทฤษฎีอภิปัญญาและทฤษฎีโครงสร้างความรู้ การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสรุปใจความและแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่อ่าน (สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ, 2554) ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ฝึกทักษะ เพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงและทำซ้ำ ๆ อย่างต่อเนื่องเป็นการเสริมให้เกิดทักษะที่ถูกต้อง ส่วนการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT แนวคิดของ Bernice Mccarthy ในปี 1979 ได้รับอิทธิพล มาจากทฤษฎีของ David A. Kolb (Bernice Mccarthy, 1985) ซึ่งมุ่งพัฒนาความสามารถของนักเรียนพร้อมกับการพัฒนาสมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวาอย่างเหมาะสม โดยสามารถแบ่งออกเป็น 8 ขั้น สุคนธ์สินธพานนท์ (2558: 119-120) สามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด อำเภอสว่างภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีนักเรียนทั้งสิ้นจำนวน 133 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด อำเภอสว่างภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้มาโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วยนักเรียนที่มีผลคะแนนจากการทดสอบการอ่านจับใจความ ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยจำนวน 20 ข้อ กลุ่มตัวอย่างมีผลคะแนนไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 ขึ้นไป จำนวน 24 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 12 คน

1.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R และวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ร่วมกับแบบฝึกทักษะ

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียน

1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.4.1 สร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ทั้งหมด 5 ชุด ชุดละ 2 กิจกรรม รวมทั้งหมด 10 กิจกรรม ประกอบด้วยแบบฝึกทักษะที่ 1 เรื่องกระต่ายกับเต่า แบบฝึกทักษะที่ 2 เรื่องหมากับเงา แบบฝึกทักษะที่ 3 เรื่องเด็กเลี้ยงแกะ แบบฝึกทักษะที่ 4 เรื่องราชสีห์กับหนู และแบบฝึกทักษะที่ 5 เรื่องมดกับตักแตน

1.4.2 สร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ทั้งหมด 5 แบบฝึก แบบฝึกละ 2 กิจกรรม รวมทั้งหมด 10 กิจกรรม ประกอบด้วยแบบฝึกทักษะที่ 1 เรื่องดีแต่สอนคนอื่น แบบฝึกทักษะที่ 2 เรื่องแพะเจ้าปัญญา แบบฝึกทักษะที่ 3 แม่สุนัขจิ้งจอกกับแม่สิงโต แบบฝึกทักษะที่ 4 เรื่องสุนัขจิ้งจอกกับพวงอุ่งและแบบฝึกทักษะที่ 5 เรื่องแมงป่องกับเต่าทอง

นำแบบฝึกทักษะที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประเมินความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของนวัตกรรม (IOC) ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความและตัวชี้วัดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีตัวชี้วัดจำนวน 22 ตัวชี้วัด มีค่าความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.50–1.00 ทุกข้อ แสดงว่าแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญสอดคล้องกับตัวชี้วัดและนำไปใช้กับนักเรียนได้จริง

สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ใช้ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ (Pre-test) และหลังการจัดการเรียนรู้ (Post-test) เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาจุดประสงค์การเรียนรู้

1.5 ดำเนินการทดลอง

การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็นขั้นตอน ดังนี้

1.5.1 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ทำแบบทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ จำนวน 20 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเวลา 1 ชั่วโมง

1.5.2 ดำเนินการศึกษาโดยให้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 จำนวน 12 คน จัดการฝึกพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ และให้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2 จำนวน 12 คน จัดการฝึกพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT จำนวน 5 แบบฝึกทักษะ ใช้เวลาจัดกิจกรรม 10 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 10 ชั่วโมง เริ่มตั้งแต่วันที่ 22 มกราคม ถึง 2 กุมภาพันธ์ 2567 ในคาบเรียนสุดท้ายเวลา 15.00 น. – 16.00 น.

1.5.3 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ทำแบบทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ จำนวน 20 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเวลา 1 ชั่วโมง

1.5.4 นำเสนอที่ได้ไปแทนค่าสถิติตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทำการสรุปผลและวิเคราะห์ผล

ผลการศึกษา

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ระหว่างการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กับการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ร่วมกับแบบฝึกทักษะของนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด สรุปผลการวิจัยได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความระหว่างการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กับการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ร่วมกับแบบฝึกทักษะ

วิธีการจัดการเรียนรู้	กลุ่มตัวอย่าง	N	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ประสิทธิภาพ
แบบ SQ4R	กระบวนการ	12	125	110.67	7.75	88.53
	ผลลัพธ์	12	20	16	2.50	80.00
แบบ 4MAT	กระบวนการ	12	50	39.42	2.19	78.83
	ผลลัพธ์	12	20	16.83	1.11	84.17

จากตารางที่ 1 พบว่าผลการวิเคราะห์การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด การหาประสิทธิภาพได้ค่า 88.53/80.00 ส่วนผลการวิเคราะห์การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ4R การหาประสิทธิภาพได้ค่า 78.83/84.17 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 ทั้ง 2 วิธี

2. เปรียบเทียบค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กับการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความที่ใช้

วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กับการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

วิธีการจัดการเรียนรู้	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ผลรวมคะแนน		ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.)
			ทดสอบก่อนเรียน	ทดสอบหลังเรียน	
แบบ SQ4R	12	20	120	192	0.60
แบบ 4MAT	12	20	98	202	0.73

จากตารางที่ 2 จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน คะแนนเต็ม 20 คะแนน ผลรวมคะแนนของการทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 120 คะแนน ผลรวมคะแนนของการทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 192 คะแนน เมื่อคำนวณโดยใช้สูตรดัชนี

ประสิทธิผล (E.I.) ได้เท่ากับ 0.60 หมายความว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ มีความสามารถในการอ่านจับใจความเพิ่มขึ้น 0.60 หรือ คิดเป็นร้อยละ 60 และจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน คะแนนเต็ม 20 คะแนน ผลรวมคะแนนของการทดสอบก่อนเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT กลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน คะแนนเต็ม 20 คะแนน ผลรวมคะแนนของการทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 98 คะแนน ผลรวมคะแนนของการทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 202 คะแนน เมื่อคำนวณโดยใช้สูตรดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ได้เท่ากับ 0.73 หมายความว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ร่วมกับแบบฝึกทักษะ มีความสามารถในการอ่านจับใจความเพิ่มขึ้น 0.73 หรือคิดเป็นร้อยละ 73

อภิปรายผล

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ การใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ประสิทธิภาพเท่ากับ 88.53/80.00 ส่วนการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT การหาประสิทธิภาพได้ค่า 78.83/84.17 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 ทั้ง 2 วิธี ซึ่งค่าสถิติ ด้านประสิทธิภาพของกระบวนการวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีค่าร้อยละมากกว่าวิธี การจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT เนื่องจากการพัฒนาการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ เป็นนวัตกรรมการอ่านจับใจความที่เน้นการ จัดกิจกรรมไปที่ละขั้นตอน ทำให้ผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายสามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นวิธีที่ช่วยแก้ไขปัญหการอ่านจับใจความอย่างต่อเนื่อง และเป็น การสอนอ่านโดยใช้คำถามพัฒนาแนวคิดมีขั้นตอนการสอนที่ชัดเจน มีวิธีการกำกับกับการอ่านของนักเรียนให้ บรรลุวัตถุประสงค์จากขั้นตอนต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญลักษณ์ อ่างแก้ว (2565) ได้ศึกษาการ พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่าน แบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในภาพรวมมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.98/81.49 ซึ่งเป็น ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับวัย ระดับการศึกษาความแตกต่างระหว่าง บุคคล ความพร้อมของ ผู้เรียน เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก ส่วนค่าสถิติด้านประสิทธิภาพของผลลัพธ์การวิธีการจัดการเรียนรู้ แบบ 4MAT มีค่าร้อยละมากกว่าวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT เป็นการ จัดการเรียนรู้ที่การพัฒนาของสมองทั้งสองซีก โดยเน้นให้นักเรียนได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นทักษะ ความคิดโดยเฉพาะการอ่านที่เป็นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนาพร แสนสมบัติ และศานิตย์ ศรีคุณ (2562) ศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย ผลการศึกษาพบว่าการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพิชัยวิทยา มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.10/81.82 แสดงให้เห็นว่าวิธีการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวทำให้นักเรียนมีความสนใจในการฝึกทักษะการอ่านจับใจความมากขึ้นโดยลักษณะกิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และสามารถพัฒนาศักยภาพตัวเองได้เต็มประสิทธิภาพ

ผลการเปรียบเทียบค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ .73 ผู้เรียนมีพัฒนาการในการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะเพิ่มสูงขึ้นคิดเป็นร้อยละ 73 ซึ่งมีค่าสถิติสูงกว่าการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ซึ่งมีผลดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ .60 ซึ่งผู้เรียนมีพัฒนาการในการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะเพิ่มสูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 60 สอดคล้องกับยุวนารี ไม่มาลาและศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย (2561) ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์และ

เขียนสื่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT พบว่าวิธีการจัดการเรียนลักษณะดังกล่าวสามารถสร้างประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย ครูสร้างสถานการณ์โดยใช้คำถามปลายเปิดเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้นและการร่วมสนทนาแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์และอภิปรายถึงลักษณะของบทอ่าน จากนั้นจึงได้ปรับประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอดสอดคล้องกับใจความสำคัญกับเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

1. การเลือกวิธีการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ ควรศึกษาควบคู่กับความเหมาะสมระหว่างช่วงวัยของกลุ่มตัวอย่างให้ชัดเจน เนื่องจากความซับซ้อนของวิธีการจัดการเรียนรู้อาจจะส่งผลกับความสามารถในการทำความเข้าใจวิธีการการทำแบบฝึกทักษะและการทำแบบทดสอบของผู้เรียนบางคน
2. แบบทดสอบควรเพิ่มเติมการประเมินทักษะการอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นที่พบในการอ่านจับใจความ ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะการสื่อสารทางภาษาด้วยวิธีการพูดหรือการเขียนที่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ชนาพร แสนสมบัติ และศานิตย์ ศรีคุณ. (2562). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย. วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง, 8(2), 154-165.
- ทิตินา แหมมณี. (2557). รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญลักษณ์ อ่างแก้ว. (2565). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บัสกร คงเปี่ยม. (2561). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ กศ.ม., หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พิบูลย์ ตัญญบุตร. (2558). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี. (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาไทย). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ยุวนารี ไม่มาลา และศิริวรรณ วณิชพัฒน์วรชัย. (2561). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ และเขียนสื่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 16(2), 74-87.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2558). นวัตกรรมการเรียนการสอน (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม, พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิคพรินต์.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2560). นวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bernice McCarthy. (1985). What 4MAT training teaches us about staff development. Dissertation Abstracts International.